

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Scéimeanna Deontais Córais Chóireála Fuíolluisce Tí

Ceisteanna coitianta
Éifeachtach ón 1 Eanáir

Ullmhaithe ag
An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht
gov.ie/tithiocht

NÓTA: Ba cheart na Ceisteanna Coitianta seo a léamh i gcomhar leis na Téarmaí agus na Coinníollacha maidir le deontais na gCóras Cóireála Fuíolluisce Tí, Ciorclán L2/23 agus Ionstraimí Reachtúla IR. 562/23 (PCN), IR.563/23 (CTG) agus IR. 564/23 (DCAS), ar féidir teacht air [anseo](#)

Achoimre Ghairid

Tá an deontas um Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí (CCFT) faoin bplean Cigireachta Náisiúnta ann ó 2016 agus tugadh dhá dheontas breise faoin mBainistíocht Abhantraí i bhfeidhm ó mhí an Mheithimh 2020.

Is é cuspóir na ndeontas seo ná cabhrú le sealbhóirí tí le costais oibreacha chun córas cóireála fuíolluisce tí (CCFT) a fhreastalaíonn ar theach a fheabhsú, a dheisiú, a uasghrádú nó a athsholáthar.

Ní mór gach obair a dhéanamh de réir Chód Cleachtais an GCC do Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí.

Ní cháilíonn oibreacha a dhéantar chun gnáthchothabháil, seirbhísiú nó dí-shlodú CCFT do dheontas.

Is iad na húdaráis áitiúla a riarann na deontais CCTF thar ceann na Roinne. Ba cheart aon fhiosruithe maidir le hiarratas a dhéanamh ar na deontais a chur ar d'údarás áitiúil ábhartha.

Ceisteanna Coitianta

Critéir Cháilitheachta

C1. Cad iad na Deontais um Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí?

Tá na trí dheontas ar fáil chun cabhrú le sealbhóirí tí le costas oibreacha chun CCTF a fhreastalaíonn ar theach a fheabhsú, a dheisiú, a uasghrádú nó a athsholáthar, áit a bhfuil:

1. Fógra Comhairleach faighte ag an sealbhóir tí, tar éis cigireacht údaráis áitiúil ar theip uirthi a rinneadh faoin bPlean Cigireachta Náisiúnta;
2. An teach suite laistigh de Cheantar Tosaíochta le haghaidh Gnímh, mar a shainaithnítear é sa Phlean Bainistíochta Abhantraí 2018-2021; nó
3. An teach suite i nDobharcheantar Cuspóra Ard-Stádais, mar a shainaithnítear é sa Phlean Bainistíochta Abhantraí 2018-2021.

C2. Cé atá incháilithe le hiarratas a dhéanamh?

A luaithe a chomhlíonann iarratasóir na critéir le haghaidh ceann amháin de na trí scéim deontais, mar atá liostaithe i gCeist 1 thuas, agus a chomhlíonann sé na riachtanais incháilitheachta go léir, mar atá leagtha amach i dtéarmaí agus coinníollacha na scéime ábhartha, tá siad incháilithe chun iarratas a dhéanamh.

C3. Cén scóip oibreacha atá incháilithe don deontas?

Cuirfidh an deontas cúnaimh ar fáil i dtreo costas leasúcháin, deisiúcháin, uasghrádaithe nó athsholáthair CCTF atá ann cheana féin:

- de réir Fógra Comhairleach a eisíodh faoin bPlean Cigireachta Náisiúnta, nó
- togra oibreacha arna ullmhú ag duine inniúil don dá dheontas faoin bPlean Bainistíochta Abhantraí i gcomhréir le Cód Cleachtais 2021 an GCC.

- Ní cháilíonn oibreacha a dhéantar chun gnáthchothabháil, seirbhísiú nó dí-shlodú CCFT do dheontas.

C4. Cad iad na Riachtanais Incháilitheachta Deontais CCTF?

Ní mór don teach ar a bhfreastalaíonn an CCTF, i dtuairim an údaráis áitiúil:

- a. a bheith in úsáid ag an iarratasóir mar phríomháit chónaithe (m.sh. ní teach saoire ná ar cíos),
- b. gan a bheith ceangailte le scéim séarachais phoiblí,
- c. gan a bheith á thógáil faoi láthair nó á thógáil laistigh de na 7 mbliana deireanacha, agus
- d. gan deontas don CCTF a bheith íoctha leis laistigh de na 7 mbliana deireanacha

C5. Cad é leibhéal na ndeontas atá ar fáil?

Is é an leibhéal deontais atá ar fáil ná 85% de chostas ceadaithe na n-oibreacha, faoi réir uasmhéid de €12,000.

Is é an caiteachas íosta, ar oibreacha incháilithe, a theastaíonn chun iarratais a phróiseáil faoi dheontais CTG agus DCAS ná €750. Níl aon íosriachtanas caiteachais ann don deontas PCN.

C6. Cad é costas ceadaithe na n-oibreacha?

Ciallaíonn costas ceadaithe an ceann is lú de cheachtar acu:

- Costas iarbhír na n-oibreacha chun CCTF a fheabhsú, a dheisiú, a uasghrádú nó a athsholáthar (lena n-áirítear measúnú láithreáin más gá), nó
- Is iad na hoibreacha a mheas an ÚÁ ná na costais réasúnacha a bhaineann leis na hoibreacha a dhéanamh.

C7. An gá mo CCTF a bheith cláraithe le Cosain ár nUisce?

Níl aon athrú tagtha ar oibleagáidí úinéara tí maidir le clárú CCTF, dá bhforáiltear faoi Chuid 4A den Acht um Sheirbhísí Uisce, 2007, arna leasú.

Chun a bheith incháilithe do cheann amháin de na trí dheontas CCTF, baineadh an riachtanas roimhe seo, a bhí sna téarmaí agus sna coinníollacha, go gcláródh úinéir a CCTF lena (h)údarás áitiúil roimh an 1 Feabhra 2013.

Réadmhaoine Incháilithe

C8. Cén réadmhaoín atá incháilithe don deontas?

Caithfidh an t-iarratasóir an réadmhaoín a bhfreastalaíonn an CCTF uirthi a úsáid mar phríomháit chónaithe. D'fhéadfadh go n-áireofaí leis sin réadmhaoine príobháideacha ar cíos go fadtéarmach.

C9. Má tá cónaí orm i gcóiríocht ar cíos, an bhfuilim i dteideal iarratas a dhéanamh ar an deontas seo?

Nuair a bheidh na critéir don deontas comhlíonta, féadfaidh tú a bheith i dteideal iarratas a dhéanamh má tá cónaí ort i réadmhaoín phríobháideach ar cíos go fadtéarmach. Má tá cónaí ar an iarratasóir i réadmhaoín phríobháideach ar cíos go fadtéarmach, ní mór cead an úinéara a fháil.

C10. Cad iad na réadmhaoine atá neamh-incháilithe don deontas seo?

Níl réadmhaoine agus tithe saoire príobháideacha a oibrítear ar bhonn tráchtála ceadaithe (m.sh. ligean saoire gearrthéarmach, réadmhaoine féinfhrestail, carbháin/tithe soghluaiste, ionaid charbháin/tithe soghluaiste srl.).

Ní cheadaítear réadmhaoine atá faoi úinéireacht údarás áitiúil, comhlachas tithíochta, Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte srl. ach oiread.

C11. Má tá sé i gceist ag an iarratasóir maoin fholamh nó thréigthe a úsáid mar phríomháit chónaithe tar éis na hoibreacha athchóirithe a bheith críochnaithe, an bhfuil sé/sí i dteideal iarratas a dhéanamh ar an deontas?

Sa chás sin, déanfaidh an t-údarás áitiúil an t-iarratas ar éileamh deontais a phróiseáil agus déanfaidh sé na cigireachtaí riachtanacha.

Má chomhlíontar na critéir incháilitheachta eile go léir, féadfar an deontas a íoc leis an iarratasóir nuair atá an t-údarás áitiúil sásta go bhfuil an mhaoin á húsáid ag an iarratasóir mar phríomháit chónaithe.

C12. An féidir liom cúnamh airgeadais a fháil chun ceangal a dhéanamh le líonra poiblí Uisce Éireann?

Cinnfidh an t-údarás áitiúil an costas réasúnach a bhaineann le nascadh leis an ngréasán poiblí i gcoinne an chostais a bhaineann le CCTF a fheabhsú, a dheisiú, a uasghrádú nó a athsholáthar, agus cinnfidh sé an féidir deontas a thabhairt lena nascadh leis an ngréasán poiblí.

Próiseas Iarratais

C13. Cad é an próiseas iarratais?

Cabhróidh an t-údarás áitiúil le hiarratasóirí ionchasacha sa phróiseas riachtanach agus soláthróidh sé na foirmeacha ábhartha chun iarratas a dhéanamh ar dheontas.

Tá sonraí i dTéarmaí agus Coinníollacha na ndeontas maidir leis na critéir incháilitheachta agus an próiseas iarratais, lena n-áirítear na príomhchéimeanna tosaigh seo a leanas do gach deontas:

- Iarratas le déanamh ar Fhoirm Íocaíochta Éilimh CCTF PCN (a) nuair a bheidh na hoibreacha críochnaithe de réir an Fhógra Chomhairligh a fuarthas faoin bPlean Cigireachta Náisiúnta.

- Má shainaithníonn eolaithe do bharcheantair CUUA go bhfuil ceist cháilíocht an uisce in abhainn in aice láimhe agus go gcreideann siad go bhféadfadh CCTF lochtach a bheith ina chúis leis an bhfadhb nó cur leis, féadfar litir a sholáthar d'iarratasóirí ionchasacha chun iarratas a dhéanamh ar dheontas CTG.
- Is féidir le hiarratasóir ionchasach a bhfuil CCTF lochtach aige/aici a sheiceáil an bhfuil an réadmhaoin suite i nDobharcheantar Cuspóra Ard-Stádais. Deimhneoidh an t-údarás áitiúil ábhartha a (h)incháilitheacht chun iarratas a dhéanamh ar dheontas DCAS.

C14. An féidir liom iarratas a dhéanamh má tá na hoibreacha ábhartha críochnaithe agam roimh an 1 Eanáir 2024?

Sa chás go bhfuil iarratas ar dheontas faighte ag an údarás áitiúil agus go bhfuil deontas próiseáilte ach nár íocadh leis an sealbhóir tí roimh an 1 Eanáir 2024, is féidir an próiseas deontais a chur i gcrích faoi théarmaí agus choinníollacha na scéimeanna athbhreithnithe, atá i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2024.

C15. An bhfuil na méideanna deontais athbhreithnithe iníoctha go cúlghabhálach le hiarratasóirí a fuair deontais a íocadh faoi na scéimeanna roimhe seo?

Níl. Ní bheidh ach iarratasóirí nach bhfuair deontas don CCTF ábhartha sna seacht mbliana roimhe sin incháilithe chun iarratas a dhéanamh ar dheontas.

C16. Tá spás ar an bhfoirm iarratais le haghaidh sonraí bheirt chonraitheoirí. Cad iad na sonraí ba chóir a ionchur le haghaidh sonraí an dara conraitheoir?

Ní chuireann an t-iarratasóir isteach ach sonraí an chonraitheora is fearr leis/léi. D'fhéadfadh go mbeadh níos mó ná conraitheoir amháin ag teastáil chun na hoibreacha a chríochnú, ag brath ar shonraí na hoibre atá ar siúl.

Soláthraíonn an dara bosca don chás sin. Ba cheart sonraí na luachana a chur leis an iarratas.

C17. An é costas an t-aon chritéar amháin a úsáidtear chun conraitheoir a roghnú?

Is féidir leis an iarratasóir a rogha conraitheora a roghnú (b'fhéidir nach é an luachan is ísle) ar choinníoll go bhfuil gach critéar eile comhlíonta e.g. stádas imréitigh cánach cothrom le dáta. Beidh na leibhéil uasta deontais i bhfeidhm i ngach cás.

C18. Cad a tharlaíonn i gcásanna nach bhfuil Éirchód ag teach?

Tá gá le hÉirchód a sholáthar chun iarratas faoi na scéimeanna deontais a phróiseáil. Cuireann sé ar chumas an údaráis áitiúil stádas deontais roimhe seo a sheiceáil agus cabhrú leis an údarás áitiúil incháilitheacht deontais a dheimhniú. Tá sé riachtanach freisin an réadmhaoin a aimsiú.

Is féidir Éirchód a sheiceáil tríd an seoladh a chur isteach san Aimsitheoir Éirchód <https://finder.eircode.ie/#/>. Sa chás neamhghnách nár leithdháileadh Éirchód ar theach, is ceist é sin d'áititheoir na maoin a réiteach <https://www.eircode.ie/contact>

C19. Cén chéim den phróiseas iarratais a bhfuil an stádas imréitigh cánach fíoraithe?

Ní mór don údarás áitiúil an stádas imréitigh cánach a fhíorú le linn an phróisis ceadaithe iarratais, agus ba chóir é a sheiceáil arís nuair atá an t-éileamh ar íocaíocht deontais á phróiseáil.

C20. An gá an conraitheoir/na conraitheoirí atá fostaithe chun na hoibreacha a dhéanamh a chlárú le haghaidh CBL?

Is ea. Ní mór do chonraitheoir(i) atá cláraithe le haghaidh CBL gach obair cheadaithe a dhéanamh, agus a chomhlíonann gach riachtanas deimhniúcháin imréitigh cánach.

gov.ie/tithiocht

An Roinn
Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland